

MEER DAN 40% VAN DE WEEKENDONGEVALLEN

OP ZOEK NAAR EEN AANPAK DIE WÉRKT TEGEN HARDLEERSE VERKEERSCRIMINELEN

Bij dit zware verkeersongeval, veroorzaakt door een chauffeur onder invloed, kwam afgelopen zomer een heel gezin om.

An Vandeborne is directeur van de Vereniging Ouders van Verongelukte Kinderen.

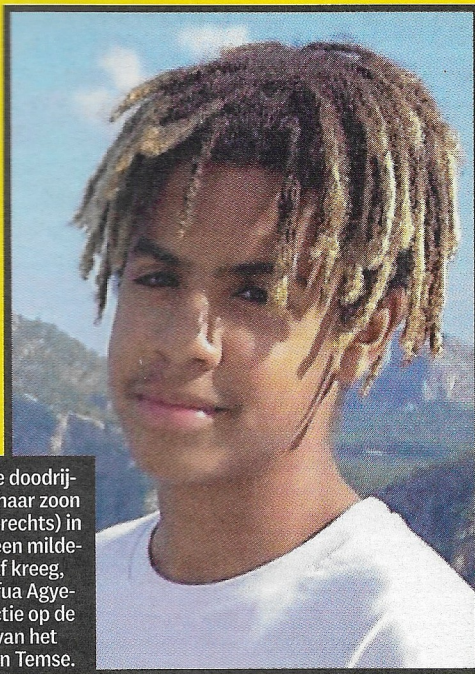
AN VANDEBORNE:

'ONOPZETTELIJKE DODING, WEET JE WEL HOE WRANG DAT KLINT VOOR NABESTAANDEN?'

Sinds de doodrijder van haar zoon Francis (rechts) in beroep een milde straf kreeg, voert Efua Agyepong actie op de plek van het drama in Temse.

De jongste bobcampagne pakte uit met juichende cijfers over teruglopend alcoholgebruik achter het stuur. Toch blijven er maar ongevallen onder invloed gebeuren, vaak met onschuldige slachtoffers. De mama van de doodgereden Francis (16), die op de plek van het ongeval dagelijks protesteert tegen de lichte straf voor zijn doodrijder, kan ervan meespreken. En toch: 'Nultolerantie? Daar geloof ik niet in', zegt politierechter Geert Vandaele.

Bij alcoholcontroles worden steeds minder dronken chauffeurs betrapt, maar wél vaker gedrogeerde.

Drinken en rijden, dat gaat niet samen. Het wordt al jaren gezegd en inmiddels zou iedereen het wel moeten weten. Toch is meer dan 40% van de weekendongevallen gelinkt aan alcohol of drugs. Vorige week nog raakte een chauffeur onder invloed van drank en drugs van de weg, zijn kleuter zat op de achterbank. Beiden overleefden het ongeval, maar vaak is de tol veel zwaarder dan dat. Zoals de jonge Francis in Temse in 2022, of vorige maand nog de 14-jarige Jasper in Kapellen.

CRAPULEUS

Tijdens controles in 2023 werden liefst 46.712 mensen betrapt met meer dan 0,5 promille in het bloed en 12.636 mensen onder invloed van drugs. Bij de laatste bobcampagne, waarbij 605.759 mensen werden gecontroleerd, blies maar 1,22 procent positief, het laagste cijfer sinds de start van de campagne. Toch is een hoerastemming niet op z'n plaats, want tegelijkertijd zien ze bij de politie het aantal mensen dat positief test op drugs fors toenemen.

Hoe kunnen we het tij doen keren? Want het gezond verstand groeit maar traag. Alcoholcontroles gebeuren al sinds 1966 en nog altijd kruipen mensen beschonken achter het stuur en vallen er slachtoffers. Wie deze dagen over de brug in de Doornstraat in Temse rijdt, ziet daar elke namiddag **Efua Agyepong** staan, op de plek waar op 1 augustus 2022 haar zestienjarige zoon Francis werd doodgereden door Yuri H. De chauffeur was onder invloed van drank en drugs en pleegde vluchtmisdrijf. In zijn vlucht veroorzaakte hij nog twee ongevallen. Een dolle rit die goed was voor liefst vierentwintig verkeersinbreuken.

EFUA AGYEPONG, MAMA VAN SLACHTOFFER FRANCIS

'Toen de rechter die man de maximumstraf gaf, nam ik mij voor mij daarbij neer te leggen en mij te focussen op mijn rouwproces. En toen ging hij in beroep'

Politierechter Peter D'Hondt noemde de feiten 'grof, gruwelijk en crapuleus'. 'Francis Aerts stierf niet in het verkeer. Hij werd gedood,' sprak hij tijdens de zitting. Yuri H. kreeg de maximumstraf opgelegd: vijf jaar voor het dodelijke verkeersongeval onder invloed van drank en drugs, vier jaar voor de twee vluchtmisdrijven, een levenslang rijverbod en een boete van 32.000 euro.

LAFKAARD

'Als je net je kind kwijt bent, klinkt elke straf te zacht. Maar hoe zwaar men ook straft: Francis komt niet terug, wij kregen levenslang,' zegt Efua. 'Dus toen de rechter hem de maximumstraf gaf, nam ik mij voor mij daarbij neer te leggen en mij te focussen op mijn rouwproces. (stil) En dan ging die man in beroep.'

HARDLEERSE VERKEERSCRIMINELEN

PERSONEN DIE DIT
DOEN HOREN NIET
THUIS IN DE
MAATSCHAPPIJ

Een straf zou een straf
moeten zijn en blijven.
De dader krijgt een
2de kans. Francis is
dood. Zijn leven is
gestopt in 2022.
Amper 16 jaar oud. Er
is NIKS meer. Geen 2de
kans

JUSTICE FOR
FRANCIS.

‘Dit is mijn manier
om om te gaan
met de machte-
loosheid’, zegt
Efua. ‘Die man kon
in beroep gaan,
wij niet. Wij kre-
gen levenslang.’

Youri H., de
doodrijder
van Francis,
is een heuse
recidivist.

› Het was een slag in het gezicht van de gebroken ouders, die nooit oprechte excuses van de dronken chauffeur kregen. ‘Ik noem hem een lafaard. Niet eens mans genoeg om zijn straf uit te zitten, in te zien welk leed hij veroorzaakte’, aldus Efua. Op 15 januari werd het beroep uitgesproken: de celstraf van Youri H. werd gehalveerd, het levenslange rijverbod teruggeschoefd tot tien jaar. De rechters in beroep zagen verzachtende omstandigheden: de man heeft ADHD en had een aantal positieve stappen gezet naar reclassering toe. ‘Maar heeft niet iedereen ADHD tegenwoordig?’ zucht Efua. De dag na het vonnis ontwierp Efua het pamflet waarmee ze sindsdien elke dag in weer en wind protesteert op de plek waar Francis stierf.

‘Dit is mijn manier om om te gaan met de machteloosheid’, zegt ze. ‘Die man kon in beroep gaan, wij niet. Ik geloof niet dat hij zijn leven gebeterd heeft. En het ergst van al: doordat je van de 4,5 jaar die nu overblijft maar één derde effectief moet uitzitten en je het laatste halfjaar onder elektro-

EFUA AGYEPONG,
MAMA VAN SLACHTOFFER FRANCIS

‘De doodrijder
van mijn zoon heeft
ADHD, dat noemen
ze een verzachtende
omstandigheid.
Maar heeft niet iedereen
ADHD tegenwoordig?’

nisch toezicht mag doen, kan hij binnenkort al vrijkomen. Wie weet stapt hij zelfs weer gewoon in de wagen, rijverbod of niet.’ Als maatschappij kan je enkel hopen dat de man effectief zijn leven beterde en de alcohol en drugs vaarwel zei.

Hij zou niet de eerste zijn die een heel palmares aan overtredingen weet te verzamelen. Zoals Jurgen L., die afgelopen zomer in Ruddervoorde een

verkeersongeval veroorzaakte waarbij een heel gezin om het leven kwam. De man reed door een rijverbod zonder geldig rijbewijs en was onder invloed van alcohol. Hij had al 14 veroordelingen op zijn naam staan. Hoe straf je zulke recidivisten? Het huidige systeem maakt duidelijk weinig indruk.

‘Dat we al eens beginnen met elke straf ook effectief uit te voeren’, stelt de **Veurnese politierechter Geert Vandaele**. ‘Zodat iemand die vijf jaar cel krijgt, ook effectief vijf jaar naar de gevangenis gaat. Dat zou de nabestaanden al veel leed besparen. Of de dader nu vier, vijf, of tien jaar naar de gevangenis moet: het brengt het slachtoffer niet terug. Maar door de straffen effectief uit te voeren, tonen we wel dat we het ernstig nemen.’

Nultolerantie zou, volgens Vandaele, geen zoden aan de dijk zetten. ‘De overtreders die ik nu voor mij krijg,

De uitvaart van het gezin dat bij een ongeval in Ruddervoorde om het leven kwam. Dader Jurgen L. had al 14 veroordelingen op zijn naam staan.

de bestuurderszetel plaatsneemt, start die auto. Dat moet volgens mij de toekomst worden. En rijbewijssloten, zodat de wagen alleen rijdt als je een geldig rijbewijs hebt.'

VERKEERSDOODSLAG

Voor dat laatste is ook de **Vereniging Ouders van Verongelukte Kinderen (SAVE)** vragende partij. 'En we zijn blij dat de nieuwe regering het alvast mee heeft opgenomen in het regeerakkoord', zegt **directeur An Vandeborne**. 'Verschillende elementen in dat akkoord stemmen ons hoopvol. Zoals de snellere dagvaarding voor veelplegers en het plan om 'verkeersdoodslag' in te voeren als nieuwe overtreding - zoals men ook in Frankrijk wil invoeren. Want nu spreekt men van 'onopzettelijke doding', maar als je bewust dronken of onder invloed van drugs achter het stuur kruipt, dan smaakt dat 'onopzettelijke' maar wrang voor de nabestaanden. Doodslag is niet alleen daarom toepasselijker.'

GEERT VANDAELE,

POLITIERECHTER IN VEURNE

'Dat we al eens beginnen met elke straf ook effectief uit te voeren. Het brengt het slachtoffer niet terug, maar zo tonen we wel dat we het ernstig nemen'

Inmiddels staat Efuia al meer dan een maand te protesteren en stopten er al verschillende mensen om hun steun te betuigen. 'Eén keer stopte er een man die toegaf dat hij in het weekend geregeld drinkt met z'n vrienden en toch nog achter het stuur kruipt', vertelt ze. 'Door mij hier elke dag te zien staan, zei hij, besepte hij eindelijk dat hij daarmee moest stoppen.' Een betere sensibiliseringscampagne dan deze rouwende moeder vind je niet. ■

INFO

De petitie die **Efuia** startte in nagedachtenis van haar zoon, vindt u hier: https://www.petities.com/gerechtigheid_voor_francis_en_alle_andere_verkeersslacht

TEKST: KATHLEEN VERVOORT / FOTO'S: KRISTOF GHYSELINCK

hebben zelden maar één glas te veel op. Dat zijn veelal mensen die bij wijze van spreken tien pinten hebben gedronken op café en toch nog achter het stuur kruipen. Die vier gin-tonics op hebben - goed voor 3 promille - en toch geen taxi bellen. Met andere woorden: nultolerantie klinkt mooi, maar wie nu al te veel drinkt, gaat dat blijven doen. Je gaat mij niet vertellen dat die man met zijn tien pinten - hij had 2,2 promille in z'n bloed - niet wist dat hij de huidige grens van 0,5 promille overschreden had.'

Al speelt onwetendheid soms toch mee. Vooral op het vlak van drugs dan - die tegenwoordig volgens Vandaele in de meerderheid van de dossiers op de politierechtbank een rol spelen. 'Deze week had ik hier nog 'n vrouw die 's avonds een joint had gesmoord en 's ochtends bij een verkeerscontrole gepakt werd voor rijden onder invloed van drugs. Die wist niet dat cannabis de volle twaalf uur in je bloed blijft. Dus mensen die elke dag, of om de andere dag, een joint roken, zijn in principe altijd onder invloed van drugs en mogen niet rijden. En zo zijn er veel.'

AUTOTECHNOLOGIE

Vandaele ziet heil in autotechnologie, met name ingebouwde veiligheidssystemen die Europa zou moeten opleggen: 'Om het met een boutade te zeggen: als men de hélf van de inspanningen die men zich getroost

heeft om coronadoden te vermijden, zou doen om verkeersdoden te vermijden, dan waren er nu geen meer. Het klopt dat de primaire verantwoordelijkheid bij de bestuurder ligt, maar ik kan alleen maar vaststellen dat mensen hun verantwoordelijkheid niet altijd nemen. En dan moeten we op zoek naar andere oplossingen.'

Zoals alcoholdetectiesystemen in wagens. 'Auto's kunnen nu al detecteren of iemand afgeleid is achter het stuur, vermoeid lijkt, z'n baanvak verlaat... Waarom bouwen we dan standaard ook geen technologie in die meet of iemand gedronken heeft? Europa zou daarvoor kunnen lobbyen, want de technologie bestaat, en is geavanceerder dan het alcoholslot dat wij nu inbouwen bij recidivisten. In Amerika hebben ze 'n systeem ontwikkeld, dat werkt héél nauwkeurig. Je mag een auto vol zatte mensen propen, alleen als een nuchter iemand op

'Ik kan alleen maar vaststellen dat mensen hun verantwoordelijkheid niet altijd nemen', zegt politierechter Geert Vandaele.